

Inbjudan till deltagande i aktionsforskningsprojekt omgång 4

Att integrera forskning i verksamhet i förskola och skola fick en central roll i den nya skollagen som anger att utbildningen i förskola och skola ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Det kan handla om att *forskningsrön ska spridas till skolan* där lärare och rektorer omsätter dessa i sin praktik till att *lärare och rektorer själva är aktiva som medforskare* i den systematiska kunskapsbildningen om lärande och undervisning.

I Piteå kommun antogs 2014 en strategi för forskning och utveckling (*Skolans utveckling, vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet*. Dir.nr. 14BUN151) som ger förslag på förutsättningar och stöd för att uppfylla lagens krav om vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Exempel på förutsättningar och stöd som anges är vikten av att praktikinära forskning är en prioriterad fråga, att det avsätts tid och resurser för detta arbete, att det finns forum inom organisationen där lärare kan utveckla vetenskaplig kompetens samt att lärare och rektorer ges möjligheter till samverkan med forskare.

Nu utlyser Piteå kommun möjligheten att delta i aktionsforskningsprojekt inom förskola och skola med **projektstart HT 2020**.

Aktionsforskning tar sin utgångspunkt i en yrkespraktik och är ett samarbete mellan lärare, rektorer och forskare. Det är en typ av forskning som syftar till förändring av en yrkespraktik. Inom aktionsforskning undersöks relationen mellan tänkandet om praktiken och handlandet i praktiken (*Aktionsforskning i praktiken – förskola och skola på vetenskaplig grund*, Rönnerman (red.), 2012).

Syfte

Syftet med att genomföra aktionsforskningsprojekt är att lärare och rektorer, utifrån egenvalda områden i yrkespraktiken, och med stöd av forskare utvecklar sin praktik genom att praktisera ett vetenskapligt förhållningssätt.

Genomförande

Centrala delar i aktionsforskningsarbetet är att lärare och rektorer:

- **Identifierar ett område** för aktionsforskningen.
 - Lärare/rektorer ställer frågor till sin egen praktik: Vad är jag nyfiken att veta mera om och utveckla?
- **Planerar och iscensätter aktioner**
 - Lärare/rektorer genomför aktiviteter i sin praktik som syftar till att skapa förståelse för eller förändring av det identifierade området.
- **Dokumenterar och reflekterar över processen**
 - Processen följs genom systematisk reflektion och dokumentation.

- **Tar vidare lärdomar till fortsatt utvecklingsarbete**
 - Den kunskap som utvecklats om den egna praktiken under aktionsforskningen blir en grund för ett fortsatt utvecklingsarbete.

Under aktionsforskningsprocessens gång kommer en forskare att vara en vetenskaplig handledare och bidra med teoretisk kunskap om aktionsforskningsprocesser men även praktiska tips om hur ni ska gå till väga. En grundtanke i aktionsforskning är att det innehåller både utvecklings- och forskningsarbete och därför kommer aktionsforskningsprocesserna också att beforskas. Innan projektstart ger deltagare sitt samtycke att delta i forskning. **Projektstarten är senare delen av HT 2020 och beräkna att varje projekt pågår fram till 2021.**

Vad kan vinsterna vara med att delta i ett aktionsforskningsprojekt?

Genom att delta i ett aktionsforskningsprojekt förväntas lärare och rektorer få teoretisk och praktisk kunskap om hur ett vetenskapligt förhållningssätt kan användas i förskola och skola för att utveckla verksamheten.

Förutom att lärare och rektorer utvecklar sin yrkespraktik, kommer resultaten också att användas i forskning på en mera generell nivå. Resultaten förväntas visa på hur lärare och rektorer kan arbeta med ett vetenskapligt förhållningssätt i förskola och skola som ett sätt att integrera praktisk forskning i skolan.

Forskningen kommer att publiceras i pedagogiska tidskrifter och på kommunens hemsida. Vidare kommer resultaten att presenteras via seminarier för verksamma inom skolverksamhet samt allmänhet.

Intresseanmälan

Innan aktionsforskningsprojekten startar ska varje lärar- eller rektorsgrupp tillsammans med skriva en intresseanmälan och skicka in till vetenskaplig ledare samt skolforskare vid kommunen. Intresseanmälan ska innehålla information om:

- **Deltagare** i projektet och **förutsättningar** för deltagande, specifikt den **tid** som verksamheten avsätter för projektet. Projekten kan bestå av **lärargrupper** med stöd av rektor, men även av **rektorsgrupper** enbart. Projektet ska vara **förankrat** både hos lärare och rektor.
- **Området** – vad ni vill veta mer om och varför. Beskriv hur ert arbete ligger i linje med *nationella styrdokument* och *Piteå kommuns strategi* för forskning och utveckling. Koppla ert projekt till styrdokument och till de förutsättningar och stöd som beskrivs i kommunens strategi för forskning och utveckling som nämnts ovan.
- **Syfte med projektet** – vad vill ni åstadkomma, "önskat läge".
- Hur ni tänker arbeta: tänkbara **aktioner** ni vill genomföra.
- Era **roller** i projektet (utse en lärare/rektor att vara lokal projektledare)
- **Dokumentation** och **reflektion**. Vilka metoder för dokumentation ska användas?
- **Etiska perspektiv**. Beskriv hur ni agerar för att aktionsforskningen ska vara etisk för dem som är med i den. Finns det några dilemman och hur tänker ni hantera dessa?
- **Tidsplan**
- Att gruppen **godkänner** att deras projekt får beforskas.
- **Kontaktuppgifter**

Inträsseanmälan får omfatta högst 3 A4-sidor och skickas till kristina.hansson@pitea.se och ulrika.bergmark@pitea.se, senast den **5/10 2020**. Forskarna står till förfogande under tiden fram till deadline, för handledning av utkast till ansökningar.

Bedömning

Innehållet i inträsseanmälan kommer sedan att bedömas av Piteå utbildningsvetenskapliga råd och vetenskaplig ledare vid Piteå kommun. Bedömningen görs utifrån dessa kriterier: Finns en väl genomtänkt plan? Är studien väl förankrad hos deltagande lärare och ansvarig rektor, eller hos rektorsgruppen som ska genomföra projektet? Är deltagarnas olika roller tydligt framskrivna? Har en lärare/rektor utsetts som lokal projektledare? Har de sökande reflekterat över etiska perspektiv och tänkbara dilemman som kan uppstå? Är det tydligt vilket perspektiv som projektet har: lärares, rektorers eller barns/elevs?

Om det är många projekt som kommer in kan tyvärr inte alla projekt ges möjlighet att få handledning av forskare, utan en prioritering får då göras utifrån principen om att få en jämn fördelning mellan projekt som genomförs i förskola, grundskola och gymnasium.

Innan ni skickar in ansökan, hör av er till Kristina Hansson och Ulrika Bergmark för att samtala kring projektidéer och upplägg!

Hälsningar Kristina Hansson & Ulrika Bergmark

Kristina Hansson, vetenskaplig ledare, lektor pedagogiskt arbete, Piteå kommun.
kristina.hansson@pitea.se
0911-69 62 27

Ulrika Bergmark, samverkansforskare Piteå kommun & biträdande professor pedagogik, Luleå tekniska universitet
ulrika.bergmark@pitea.se
0911-69 72 98, 070-590 96 40